

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE GIERAŁTÓWICE
NA LATA 2021-2025

GIERAŁTOWICE 2021 ROK

Spis treści

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

1.	Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie	2
2.	Wprowadzenie	2
3.	Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy	3
4.	Zjawisko przemocy w okresie pandemii	3
5.	Adresaci Programu	4
6.	Miejsce realizacji Programu	4
7.	Realizatorzy Programu i czas realizacji	5

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1.	Opis problemu	5
2.	Założenia Programowe	14
3.	Kierunki Programu	15
4.	Beneficjenci Programu	15
5.	Cel główny Programu	15
6.	Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego	16

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1.	Zasoby instytucjonalne	22
2.	Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	23
3.	Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu	23

ROZDZIAŁ I.

WSTĘP

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Gierałtówice.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Gminy Gierałtówice. Gminny program przeciwdziałania przemocy rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Gierałtówice ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021-2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Niniejszy program został opracowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gierałtówicach. Powstał z uwzględnieniem interesów społecznych i przy konsultacjach społecznych. W czasie przygotowywania powyższego dokumentu nastąpiły nieprzewidziane okoliczności w postaci pandemii koronawirusa, która wpłynęła na sytuację społeczno-ekonomiczno-polityczną kraju i regionu.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Gierałtówice,
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.

2. WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy w rodzinie należy analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub

przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

3. DEFINICJE I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

4. ZJAWISKO PRZEMOCY W OKRESIE PANDEMII

Mając na uwadze fakt, że sytuacja alienacji związana ze stanem epidemii może być szczególnie trudna dla osób doznających przemocy w rodzinie, na poziomie ogólnopolskim podejmowano działania w obszarze wsparcia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ograniczenia związane z wprowadzonym stanem epidemii wymusiły zmianę sposobu i form udzielnej pomocy. Z uwagi na wiele głosów dotyczących wzrostu problemu przemocy w warunkach izolacji domowej, w pierwszych miesiącach okresu pandemii podjęto szereg kroków o ogólnokrajowym zasięgu:

- Opracowano i przekazano do samorządów instrukcje dotyczące sposobu organizacji placówek zapewniających schronienie, takich jak: ośrodki interwencji kryzysowej, specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodki wsparcia prowadzące miejsca całodobowego pobytu, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
- Opracowano Instrukcje dotyczące sposobu organizacji zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz dla pracowników socjalnych do pracy z rodzinami, które przejawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2.

Zalecono prowadzenie akcji informacyjnych dostarczających osobom doświadczającym przemocy informacji o miejscach i instytucjach, które udzielają wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego czy prawnego), w szczególności poradnictwa specjalistycznego udzielanego za pomocą rozmów telefonicznych czy komunikacji elektronicznej.

Szczególną ochroną i bezwzględną koniecznością bieżącego monitorowania sytuacji zalecono objąć rodziny, w których przemocy doświadczają dzieci.

Zalecono stworzenie baz danych dotyczących obecnego wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym (placówek i poradnictwa). Bazy te miały być umieszczone na stronach internetowych urzędów.

Kolejnym ważnym krokiem, jaki podjęto z uwagi na konieczność zabezpieczenia ofiar przemocy w warunkach pandemii, jest uchwalenie 30 kwietnia 2020 r. tzw. ustawy antyprzemocowej, której celem jest ochrona ofiar przemocy domowej. Ustawa wprowadziła do obowiązującego w Polsce systemu prawnego możliwość natychmiastowego izolowania sprawców przemocy w domowej od ofiar.

Ustawa antyprzemocowa zakłada m.in. dodanie do ustawy o policji m.in. art. 15 aa, którego ust. 1 stanowi, że Policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zarówno nakaz, jak i zakaz mogą być wydane łącznie i są natychmiast wykonalne. Art. 15ab ust. 1 ww. ustawy stanowi ponadto, że policjant wydaje nakaz lub zakaz podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.

W przewidzianych prawem sytuacjach uprawniony organ – najczęściej Policja, ale i Żandarmeria Wojskowa – wydaje nakaz i wręcza go osobie podejrzanej o znęcanie się, bądź umieszcza w drzwiach mieszkania, jeżeli taka osoba nie jest obecna w momencie podejmowania interwencji, bądź też nakaz wydaje się na podstawie odpowiedniego zgłoszenia, a nie podczas interwencji. Zgłoszenie poprzedzone jest przesłuchaniem ofiary lub świadków (w myśl przepisów k.p.c.), przy czym fałszywe zeznania są przestępstwem z art. 233 k.k.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich we współpracy z ekspertami Centrum Praw Kobiet, Fundacji "Feminoteka" i Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” opracowało publikację pt. „Osobisty plan awaryjny”. Poradnik jest dostępny do pobrania na stronie internetowej Biura Rzecznika Praw Obywatelskich: <https://www.rpo.gov.pl/pl/content/plan-awaryjny-przemoc-domowa-pomoc-w-epidemii>. Broszura zawiera praktyczne porady dla osób zagrożonych przemocą i użyteczne dane teleadresowe. Bazując na wieloletnich doświadczeniach organizacji pozarządowych w pracy z osobami pokrzywdzonymi, publikacja przedstawia m.in. zalecenia służące zwiększeniu bezpieczeństwa osób, które obawiają się przemocy.

W okresie pandemii uruchomiono także wsparcie w postaci aplikacji mobilnej dla ofiar przemocy. Aplikacja „Twój parasol” skierowana jest zarówno do osób doświadczających przemocy w rodzinie, jak i będących jej świadkami. Poza materiałami edukacyjnymi aplikacja umożliwia bowiem dostęp do bazy organizacji oferujących pomoc osobom pokrzywdzonym. Oprócz roli edukacyjnej Twój Parasol ma również na celu umożliwienie osobom pokrzywdzonym przesyłanie zgłoszeń o charakterze przemocowym, które mogą zostać wykorzystane później, bez pozostawienia śladów w smartfonie. Dodatkowo aplikacja pozwala zarówno na kontakt ze wcześniej skonfigurowanym adresem email, jak i na szybki wybór telefonu alarmowego 112. Jedną z funkcji aplikacji jest możliwość prowadzenia ukrytego notatnika, dzięki któremu można w szybki sposób zrobić zdjęcie, nagrać film lub głos, co później może służyć jako materiał dowodowy. Istotnym jest tu fakt, iż dane nie są zapisywane w pamięci telefonu, lecz automatycznie wysyłane na wskazany wcześniej e-mail.

5. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

6. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Gierałtowiec.

7. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gierałtowiec na lata 2021-2025 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gierałtowiec, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowiec, Komisariat Policji w Knurowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierałtowiec, placówki oświatowe z terenu Gminy Gierałtowiec (odpowiednio: ZSP Chudów, ZSP Gierałtowiec, ZSP Paniówki oraz ZSP Przyszowice), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Gierałtowiec, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, Sąd Rejonowy w Gliwicach, Prokuraturę Rejonową w Gliwicach oraz organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ II.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Na 31.12.2020r. Gmina Gierałtowiec liczyła 12 252 mieszkańców według danych z Głównego Urzędu Statystycznego, w tym 6320 kobiet i 5932 mężczyzn.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gierałtowiec. Głównym celem działalności Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą.

Skala problemu przemocy domowej na terenie gminy Gierałtowiec odnosi się w dużej mierze do danych pozyskiwanych poprzez procedurę Niebieskiej Karty jak również z danych uzyskiwanych z Komisariatu Policji w Knurowie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach za okres od 01 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2020r.

Tab. 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Gierałtowiec w latach 2017-2020

LICZBA WSZCZĘTYCH PROCEDUR „NIEBIESKIE KARTY” PRZEZ POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE				
WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020
Ogółem	13	9	9	20
Ośrodek Pomocy Społecznej	6	4	2	8
Policja	7	3	6	11
Placówki oświatowe	0	2	0	1
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	1	0

Źródło: dane ZI w Gierałtowiec ze sprawozdania

W 2020 roku odnotowano znaczny wzrost wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Powyższa sytuacja mogła mieć związek z izolacją wynikającą z pandemii Covid-19. Przemoc na ogół nie jest rzadkim gościem w polskich domach, jednak nowe, wyjątkowe warunki ją spotęgowały. Ofiary zostały zamknięte pod jednym dachem ze swoimi oprawcami, a w wielu domach istniejące już konflikty eskalowały i wywoływały nowe. Wiele osób straciło źródło dochodów lub pogorszyła się ich sytuacja finansowa. Koronawirus niezwykle skomplikował naszą codzienność, więc wszyscy mieliśmy powody do życia w mniejszym lub większym stresie i nie każdy udźwignął konsekwencje tego stanu. Stres, jak wiadomo, nierzadko jest bezpośrednią przyczyną agresywnych zachowań. Zwłaszcza jeśli powodów do stresu nam przybywa i jesteśmy wobec tego bezsilni.

Tab. 2 Liczba prowadzonych spraw w latach 2017 – 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020
Liczba prowadzonych procedur Niebieskie Karty	24	22	20	29

Źródło: dane ZI w Gierałtowicach ze sprawozdania

Tab. 3 Osoby doznające przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020
Kobiety	27	13	14	21
Mężczyźni	0	1	2	4
Dzieci	10	27	12	27
Ogółem	37	41	28	52

Źródło: dane ZI w Gierałtowicach ze sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020

Analiza ostatnich lat procedury „Niebieskie Karty” pokazuje niepokojące wzrosty w obszarze osób doznających przemocy w rodzinie. Wzrasta liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, w sposób szczególnie dotyczy to ofiar wśród małoletnich.

Tab. 4 Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie w latach 2017-2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020
Liczba interwencji Policji	43	103	226	109

Źródło: Komisariat Policji w Knurowie

Z zebranych danych wynika, że liczba interwencji dotycząca przemocy w rodzinie znacząco wzrastała do 2019 roku, w 2020 roku nastąpił spadek liczby interwencji. Sytuacja ta mogła mieć związek z izolacją wynikającą z pandemii Covid-19. Można też wnioskować, że wzrasta świadomość w społeczeństwie o konieczności odpowiedniego reagowania na zjawisko przemocy w rodzinie. Realizując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gierałtowice na lata 2016 – 2020 organizowane były konferencje, debaty i akcje społeczne podczas, których rozdawano ulotki informacyjne wyjaśniające czym jest przemoc oraz z danymi teleadresowymi instytucji, które należy powiadomić w przypadku dostrzeżenia zjawiska przemocy.

Tab. 5 Liczba osób uczestniczących w grupach korekcyjno - edukacyjnych i grupach wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018		2019		2020	
	Kobieta	Mężczyzna	Kobieta	Mężczyzna	Kobieta	Mężczyzna	Kobieta	Mężczyzna
Grupa korekcyjno - edukacyjna	1	7	0	10	7	0	9	0

Źródło: PCPR Gliwice

Tab. 6 Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020
Psychologiczne	20	32	26	9
Prawne	6	13	7	3
Rodzinne	2	0	28	52

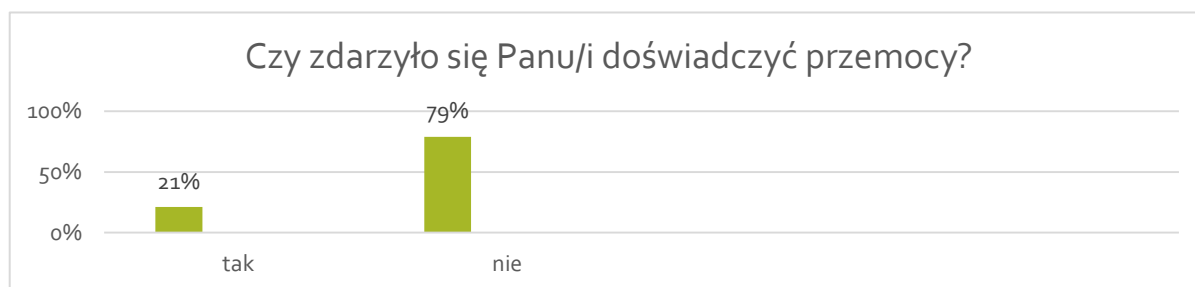
Źródło: PCPR Gliwice i OPS Gierałtowiec

Obserwuje się wzrost liczby osób korzystających z porad rodzinnych na terenie gminy. Wydaje się, że sytuacja ta mogła mieć związek z izolacją wynikającą z pandemii Covid-19.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

W 2019r. w przeprowadzono Diagnozę Problemów Społecznych Gminy Gierałtowiec przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji, w tym problemu przemocy domowej oraz cyberprzemocy w Gminie Gierałtowiec.

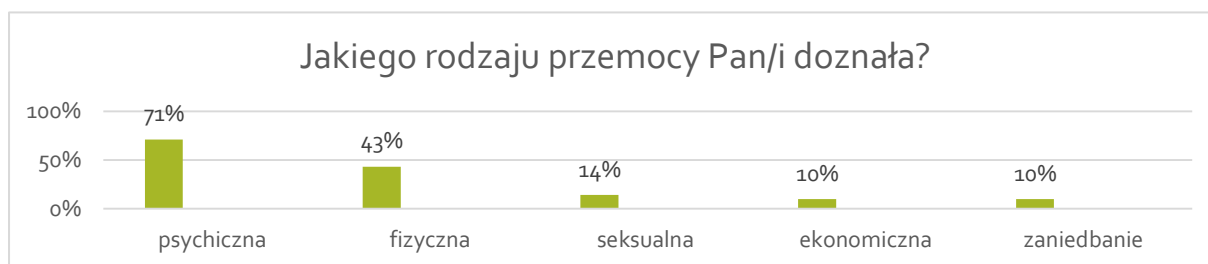
Wykres 1 przedstawia doświadczenie przemocy

Źródło: Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Gierałtowiec - GKRPA w Gierałtovicach

Z badania wynika, że 21% osób zamieszkujących gminę doświadczyło kiedykolwiek przemocy w swoim najbliższym otoczeniu, a 26% badanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej.

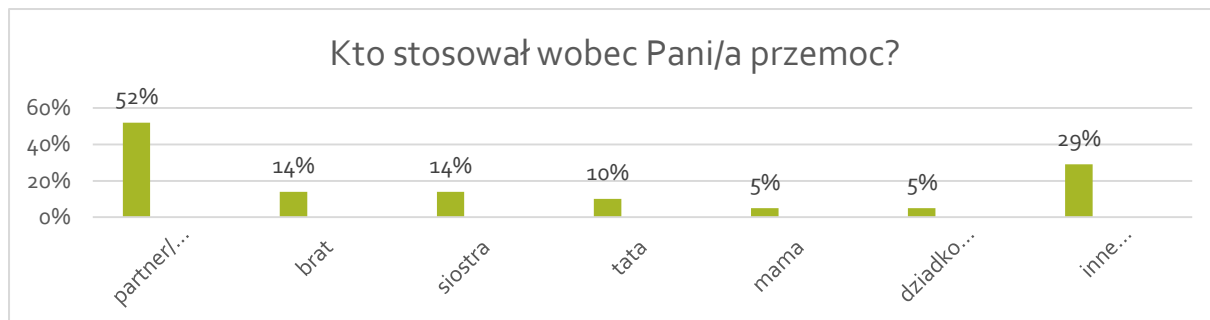
Wykres 2 przedstawia rodzaj doznanej przemocy

Źródło: Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Gierałtowiec-GKRPA w Gierałtovicach

Osoby doświadczające przemocy najczęściej były ofiarami przemocy psychicznej (71%) oraz fizycznej (43%). Kolejne udzielane odpowiedzi to: przemoc seksualna, a także zaniedbanie i przemoc ekonomiczna.

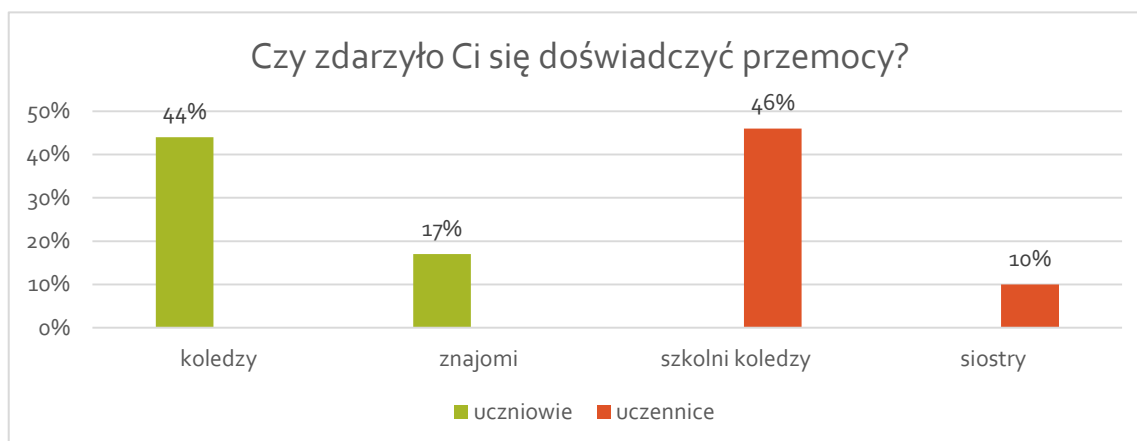
Wykres 3 przedstawia osoby stosujące przemoc

Źródło: Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Gierałtowice- GKRPA w Gierałtowicach

Wobec osób, które doświadczały przemocy stosował ją najczęściej partner lub partnerka (52%) oraz brat i siostra (po 14%). Duży odsetek ankietowanych wymienił własne odpowiedzi, gdzie przemoc stosował wobec nich m. in. pracodawca, kolega, rówieśnicy oraz wrogowie (29%). Ponadto jedna czwarta respondentów odpowiedziała, że zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców czy opiekunów, większość badanych (69,4%) posiadało wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie będącej ofiarą przemocy.

Wykres 4 przedstawia problemy w gminie, z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

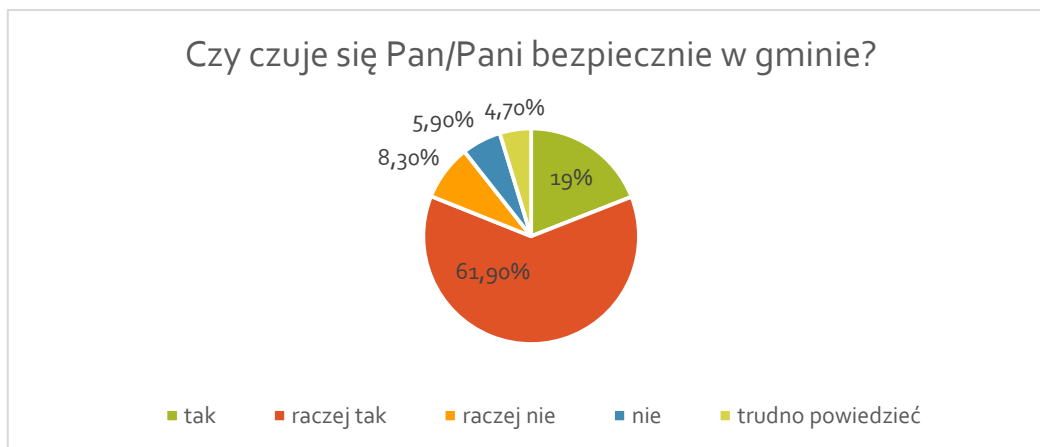

Źródło: Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Gierałtowice- GKRPA w Gierałtowicach

Wobec uczniów najczęściej stosowali przemoc koledzy ze szkoły (44%), a także znajomi (17%). Dziewczynki również najczęściej doznawały przemocy od szkolnych kolegów (46%), a także m. in. od siostry (10%).

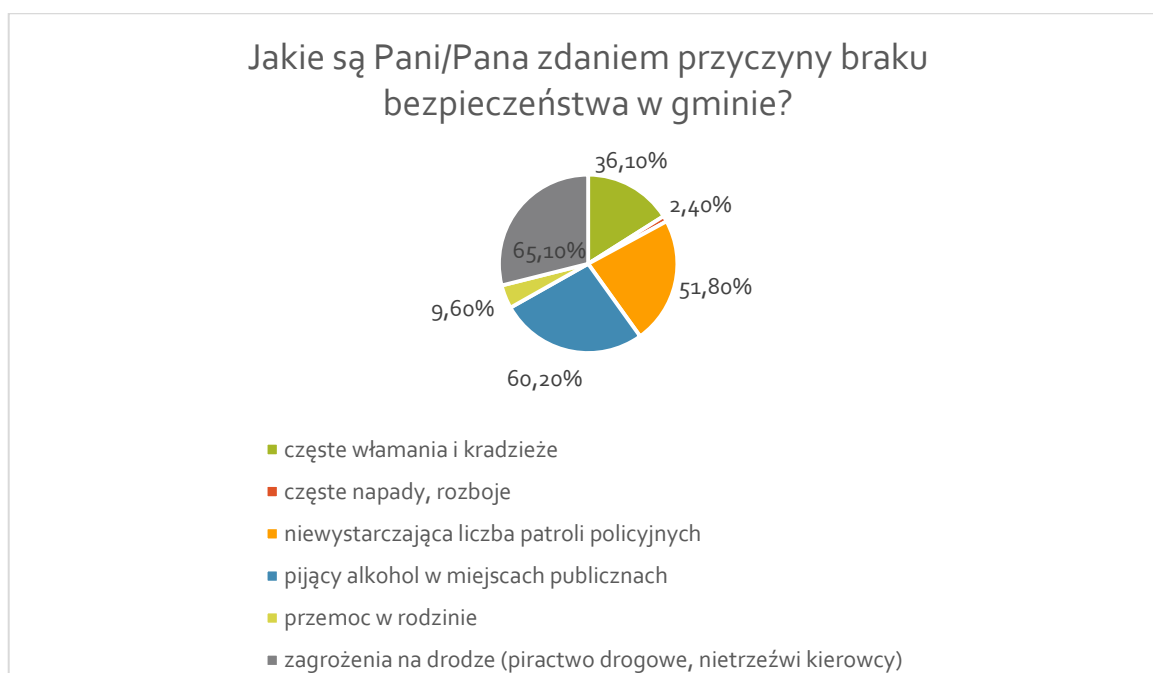
W 2020 roku przeprowadzono badanie za pomocą ankiety google na stronie Urzędu Gminy Gierałtowice oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Gierałtowicach. Formularze ankiet były również dostępne w formie papierowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gierałtowicach ul. Powstańców Śl. 1. Wyniki przeprowadzonej diagnozy są odzwierciedleniem problemu przemocy i wiedzy, jaką dysponują mieszkańcy. W badaniu łącznie wzięło udział 86 mieszkańców. W pytaniach podjęto także temat stanu bezpieczeństwa, przyczyn jego braku oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie.

Wykres 5 dotyczy bezpieczeństwa na terenie Gminy Gierałtowice

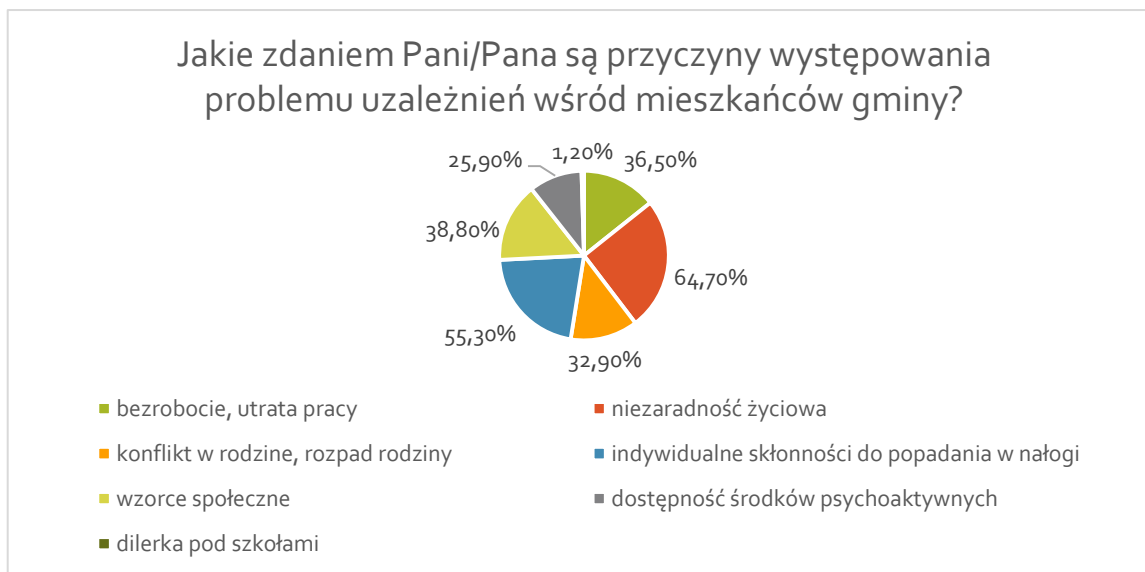
Na pytanie dotyczące bezpieczeństwa na terenie gminy, najczęściej ankietowanych osób, a więc 52 (61,90%) odpowiedziało, że raczej czują się bezpiecznie. Drugą odpowiedzią respondentów była odpowiedź, że czują się bezpiecznie i tak odpowiedziało 16 osób (19,00%).

Wykres 6 dotyczący przyczyn braku bezpieczeństwa

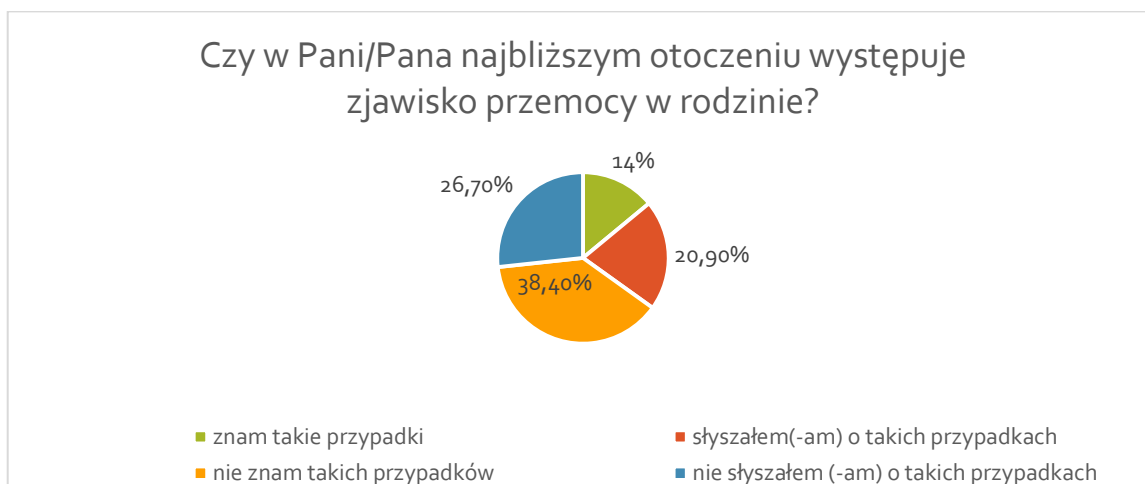
Wśród przyczyn braku bezpieczeństwa respondenci najczęściej wskazywali osoby pijące w miejscach publicznych (60,20%), niewystarczającą liczbę patroli policji (51,80%) oraz częste włamania i kradzieże (36,10%). Zdaniem ankietowanych na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie w największym stopniu wpłynęłoby: remont dróg, budowa przydrożnych chodników, przejść dla pieszych (83,10%), zwiększenie liczby patroli policyjnych (65,10%) oraz skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym (44,60%).

W następujących pytaniach poproszono respondentów o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych, co przedstawia Wykres 7

Do zasadniczych powodów występowania problemów uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli niezaradność życiową (64,7%), indywidualne skłonności do popadania w nałogi (55,3%), wzorce społeczne (38,8%), bezrobocie i utratę pracy (36,5%) oraz konflikty w rodzinie, rozpad rodziny (32,9%). Zdaniem respondentów podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy skupić się przede wszystkim na profilaktyce wśród dzieci i młodzieży (67,9%), pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej (54,8%) oraz wspieraniu rozwoju grup wsparcia, samopomocowych, klubów abstynenckich (46,4%).

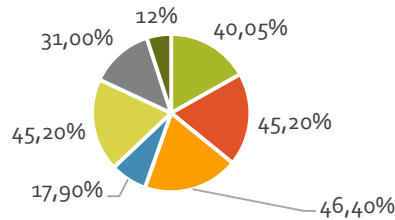
Następnie zapytano badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z zjawiskiem jakim jest przemoc w rodzinie, co przedstawia Wykres 8.

Największa część ankietowanych nie zna takich przypadków (38,4%), odmiennego zdania było 20,9%, twierdząc, że słyszeli o takich przypadkach.

Wykres 9 najskuteczniejsze kroki w zakresie przeciwdziałania przemocy

Jakie kroki Pani/Pana zdaniem byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie?

- prowadzenie poradnictwa i interwencji
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej
- profilaktyka agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży
- umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
- motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych
- współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (46,4%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej i zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (po 45,2%) oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji (40,5%).

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ realizowanie wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie różnorodnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji ▪ podejmowanie działań przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ▪ funkcjonowanie w gminie Stowarzyszenia Klub 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczający dostęp rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz wsparcia psychospołecznego i prawnego ▪ niewystarczająca kadra do pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz dotkniętymi przemocą w rodzinie – np. brak terapeuty, socjoterapeuty ▪ brak w gminie grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie

<p>Abstynentów „Stokrotka” w Gierałtowicach</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rosnąca świadomość dzieci i młodzieży, ich rodziców i nauczycieli co do zagrożeń problemami uzależnień, agresji i przemocy ▪ dostępność w gminie punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemami przemocy w rodzinie oraz ▪ utworzenie w gminie grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ dostępność w powiecie i w Gliwicach punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie, placówek leczenia uzależnień oraz grup samopomocowych ▪ funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Gliwicach ▪ niezwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia ▪ duży potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wskutek pandemii i długotrwałego zamknięcia mogą nasilić się: przemoc w rodzinie, uzależnienia, brak zaufania społecznego, ▪ relatywnie niska liczba osób wyleczonych z uzależnień ▪ rosnąca liczba rodzin wymagających interwencji z powodu przemocy w rodzinie ▪ zwiększająca się liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ▪ rosnąca liczba osób wymagających objęcia działaniami korekcyjno-edukacyjnymi w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ coraz większa dostępność alkoholu i dopalaczy dla osób nieletnich ▪ wciąż zbyt mała świadomość społeczna na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy i nadmierne picie alkoholu ▪ uznawanie zgłaszanie przypadków przemocy w rodzinie i reagowania na nią za zachowanie pejoratywne ▪ niewielki potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Na podstawie wykonanej diagnozy stwierdzić można, iż w Gminie Gierałtowice konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

1. Działania profilaktyczne na terenie Gminy powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły - uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty.
2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Gierałtowice, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
3. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
4. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.

5. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury "Niebieskiej Karty".
6. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie.
7. Rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
8. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.
9. Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury "Niebieskiej Karty" w szkole.

Skala problemu przemocy w rodzinie

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach oraz funkcjonujący w jego ramach Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata.

W 2019 roku zrealizowano projekt socjalny w ramach Programu Ochrony „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” na kwotę 40.241 zł „Ukazać przemoc”. Partnerami projektu byli: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach, Gminny Ośrodek Kultury w Gierałtowicach oraz Zespół Szkolno – Przedszkolny w Gierałtowicach. Celem projektu było zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy Gierałtowice nt. zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie poziomu umiejętności komunikacyjnych członków rodzin. W siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury odbyło się szkolenie dotyczące przemocy jak również warsztaty zwiększające poziom umiejętności komunikacyjnych, prowadzone przez psychologa. W ramach projektu przeprowadzono konkurs plastyczny dla uczniów klas V-VI w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Gierałtowicach o przeciwdziałaniu przemocy. Zwycięska praca stanowi stronę tytułową informatora nt. przemocy w rodzinie, wydane w ramach projektu socjalnego. Laureaci ponadto otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez sponsorów z terenu Gminy Gierałtowice. Konkurs plastyczny przyczynił się do rozpowszechniania wiedzy nt. przemocy w rodzinie, zmusił do refleksji, okazał, że młodzież potrafi interpretować ten trudny temat. Inicjatywa spotkała się z aprobatą grona nauczycielskiego jak i dyrekcji szkoły.

W ramach realizacji projektu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Gierałtowice przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Gierałtowicach został utworzony Punkt Informacji, Konsultacji i Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy. Jest to miejsce, w którym osoba będąca ofiarą przemocy domowej może uzyskać pomoc w odzyskaniu równowagi, może otrzymać również wsparcie oraz informacje na temat różnych form pomocy jej przysługujących. Do punktu mogą się zgłaszać lub być kierowane osoby doświadczające wszelkich form przemocy (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej i seksualnej). W punkcie dyżurują specjaliści, którzy udzielają konsultacji psychologicznych i prawnych, wsparcia psychologicznego, ogólnych informacji na temat zjawiska przemocy domowej oraz na temat placówek udzielających pomocy osobom krzywdzonym.

Z powodu występowania przemocy domowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach w 2020 roku udzielił pomocy finansowej 2 rodzinom na kwotę 4.860 zł.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach na terenie Gminy Gierałtowice realizował projekt „RODZIC = ŚWIADOMOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ” w ramach Programu Ochrony edycja 2020 na kwotę 11.937,89 zł. Potrzeba realizacji projektu wynikała z występującego na terenie Gminy Gierałtowice problemu przemocy. Coraz częściej mamy do czynienia z przemocą, której ofiarami padają dzieci i młodzież. Głównym celem projektu „RODZIC = ŚWIADOMOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ” było podniesienie świadomości i zwiększenie wiedzy dzieci, młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej Gminy Gierałtowice nt. przemocy domowej oraz stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci. Zwiększenie wiedzy na ten temat a bardziej zwiększenie świadomości grup do których działania są adresowane,

pozwole wyzwolić się z sidła przemocy a być może sprawi, że przemocy uda się uniknąć w przyszłości. Pierwsze działania w szkołach odbyły się w miesiącu wrześniu i październiku 2020r. online, za pośrednictwem aplikacji zoom, przeznaczone były dla rodziców uczniów klas I-III. Odbył się także konkurs plastyczny i literacki dla dzieci i młodzieży ze szkół z terenu Gminy Gierałtówice. Projekt „RODZIC = ŚWIADOMOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ” stanowi kontynuację dotychczas podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Gierałtówice. Powyższe działania wpisują się w Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w kontekście zakładanych celów ww. Programu.

Jak wynika z danych liczbowych do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gierałtówicach wpłynęło w 2020 roku 20 nowych Niebieskich Kart, procedurą objętych było 29 rodzin. Zgodnie z danymi KP Knurów w 2020r. miały miejsce 109 interwencji Policji związanych z przemocą w rodzinie na terenie gminy Gierałtówice.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gierałtówice na lata 2021-2025 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. KIERUNKI I CELE PROGRAMU CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Gierałtowiec.
4. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
5. Zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne, zajęcia warsztatowe na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Program zakłada następujące kierunki działań:

1. Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Gierałtowiec przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gierałtowiecach poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie.
4. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

6. CELE STRATEGICZNE, ADRESACI, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU, TERMIN REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny. 1. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Cel operacyjny	Działania do celu operacyjnego	Realizatorzy	Termin realizacji	Adresaci	Wskaźniki
1.	Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy	Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gierałtowiecach,	Zadanie stałe, realizowane	osoby uwikłane w sytuację przemocy w	liczba spotkań zespołu, liczba wszczętych procedur

	w rodzinie	<p>y w Gierałtowicach zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie</p> <p>Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku</p> <p>Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach, Komisariat Policji w Knurowie, Sąd Rejonowy w Gliwicach, Prokuratura Rejonowa w Gliwicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierałtowicach, placówki służby zdrowia, , placówki oświatowe z terenu Gminy Gierałtowice (odpowiednio: ZSP Chudów, ZSP Gierałtowice, ZSP Paniówki oraz ZSP Przyszowice), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie</p>	corocznie	rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo	Niebieskiej Karty, liczba powołanych grup roboczych, dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy, liczba opracowanych diagnoz, liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, liczba rodzin podlegających nadzorowi kuratorskiemu w związku z przemocą
2	Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom</p> <p>Wspólne szkolenia, konferencje w</p>				

		celu wymiany doświadczeń, forum				
		Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
3	Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Gierałtów	Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gierałtowie				
		Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Gierałtów przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gierałtowie w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian				
		Diagnoza zjawiska				

		przemocy w rodzinie				
--	--	---------------------	--	--	--	--

Cel strategiczny. 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie

Lp.	Cel operacyjny	Działania do celu operacyjnego	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	Adresaci	Wskaźniki
1.	Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy	<p>Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne</p> <p>Interwencja kryzysowa</p> <p>Realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>Realizacja procedury "Niebieskiej Karty"</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, Zespół Interdyscyplinarny w Gierałtowicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie</p>	Zadanie stałe, realizowane corocznie	osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy	liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem, liczba interwencji kryzysowych, liczba programów terapeutycznych, liczba uczestniczących w programach, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.
		Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą				
		Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom				

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Gierałtowie

Lp.	Cel operacyjny	Działania do celu operacyjnego	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	Adresaci	Wskaźniki
1.	Upowszechnianie materiałów informacyjno- edukacyjnych	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - wydanie i rozpowszechnianie informatorów	placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierałtowie	Zadanie realizowane corocznie	dzieci i młodzież i osoby dorosłe, społeczność lokalna	liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, nakład informatorów, liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Gierałtowie, liczba osób biorących udział w ww. działaniach, liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp., ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp., liczba osób biorących udział w ww. działaniach.
2	Promowanie wartości rodzinnych i wychowanie bez przemocy	Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców				
3	Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców	Udział w kampaniach społecznych, spotkaniach, wydarzeniach na				

	w Gminy Gierałtowice wobec zjawiska przemocy	temat przemocy w rodzinie				
		Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie				
		Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy				

Cel strategiczny. 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Lp.	Cel operacyjny	Działania do celu operacyjnego	Realizatorzy	Termin realizacji	Adresaci	Wskaźniki
1.	Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury	<p>Szkolenia resortowe</p> <p>Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy</p> <p>Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem, superwizji</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, GKRPA w Gierałtowicach, inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	Zadanie stałe, realizowane corocznie	wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system	liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, liczba uczestników szkoleń, liczba zorganizowanych konferencji i seminariów, liczba uczestników konferencji i seminariów

	Niebieskie Karty i prowadzenia Interwencji Kryzysowej					
2	Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie Uczestnictwo w konferencjach i seminariach				

Cel strategiczny. 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie

Lp.	Cel operacyjny	Działania do celu operacyjnego	Realizatorzy	Termin realizacji	Adresaci	Wskaźniki
1.	Działania psychologiczno-terapeutyczne	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w	Zadanie realizowane corocznie	osoby stosujące przemoc w rodzinie	liczba udzielonych porad, liczba programów, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, liczba sporządzonych formularzy Niebieskich

		Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty	Gliwicach, Zespół Interdyscyplinary w Gierałtowicach, placówki oświatowe z terenu Gminy Gierałtowice (odpowiednio: ZSP Chudów, ZSP Gierałtowice, ZSP Paniówki oraz ZSP Przyszowice), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie			Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba spraw zakończonych, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie itp.
--	--	--	--	--	--	---

ROZDZIAŁ III.

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:

- Urząd Gminy w Gierałtowicach ;
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierałtowicach;
- Komisariat Policji w Knurowie;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach;
- Sąd Rejonowy w Gliwicach III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Karnych;
- Sąd Rejonowy w Gliwicach II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych i Nieletnich
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Knurowie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach;
- służba zdrowia (dalej odpowiednio: Gmin Med. i Familia Med.);
- placówki oświatowe (dalej odpowiednio: ZSP Chudów, ZSP Gierałtowice, ZSP Paniówki oraz ZSP Przyszowice),
- inne zainteresowane instytucje.

Ww. podmioty wchodzi w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gierałtowicach

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.

5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Programu będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Do oceny stopnia wdrożenia programu zostaną wykorzystane przedstawione wskaźniki osiągnięcia celu. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących program i współdziałających w jego realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników do celów programu ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania programu, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów programu.

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gierałtowicach.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy w Gierałtowicach sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Gierałtowice, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Możliwe jest współfinansowanie zadania:

- ze środków Unii Europejskiej,
- z budżetu państwa,
- ze środków własnych organizacji pozarządowych.

Będą czynione również starania o pozyskanie środków z innych źródeł. Zadania gminnego Programu będą realizowane zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy.

Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe programu, które obejmują szacunkową wielkość wydatków planowanych w budżecie gminy na jej realizację w kolejnych latach.

Ramy finansowe programu w latach 2021-2025*

2021	2022	2023	2024	2024
16.770,00 zł	17.273,00 zł	17.791,00 zł	18.325,00 zł	18.875,00 zł

* środki finansowe planowane w budżecie gminy na realizację programu

Do przygotowania ram finansowych programu wykorzystano prognozowaną w budżecie gminy wielkość wydatków na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (85205). Prognozę tę oparto o

wysokość środków finansowych poniesionych na realizację zadania w ww. dziale w latach poprzednich wynikającą z oceny zasobów pomocy społecznej.

W roku 2020 wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej (zadania własne i zlecone) na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosły 16.368 zł, a w 2019 roku 40.241 zł w związku z realizacją projektu socjalnego w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” w tym utworzenia Punktu Informacji, Konsultacji i Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy. Na lata 2022-2025 przyjęto 3% wskaźnik wzrostu w skali roku wydatków na pomoc społeczną i inne obszary polityki społecznej w stosunku do roku poprzedniego.